

Metod för kompatibilitetsprov mellan tätskiktsfolie/plastmatta och våtrumsskiva i bostadsutrymmen

Denna metod avser prov med vattenbaserade lim för plastmatta och tillhörande lim för tätskiktsfolie. Självtrökande fästmedel för tätskiktsfolie / plastmatta omfattas inte av denna metod.

Förutsättningar

- 1.1. Kompatibilitetstest utförs med referenssystemen/produkter enligt 1.2.1 – 1.2.3 och provning ska utföras enligt någon av dessa kombinationer.
- 1.2. Klimatförhållanden skall vara, rumstemperatur 18 – 22 °C vid 30 – 60 % RF. Materialtemperatur minst +10 °C

1.2.1. Tätskiktsfolie med tillhörande vattenbaserat lim / tätskikt:

- Bostik VTvF foliesystem.
- Casco Wetstop foliesystem.
- Schönox VtvF foliesystem.
- Kiilto Kerasafe foliesystem.

1.2.2. Plastmatta

- Armstrong Walldesign
- Forbo Flooring – Sahara
- Tarkett – TarkoDry Wall

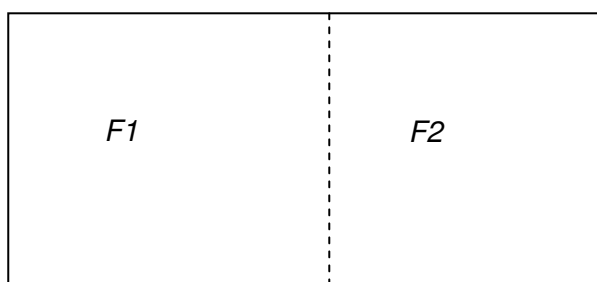
*Observera att plastmattan kan kombineras med valfritt lim nedan.
Resultatet är oberoende av valda produkter och gäller som en generell slutsats för kompatibilitetsprovning.*

1.2.3. Lim till plastmatta

- Akzo Nobel Bygglim – Casco Aquaproff 3431
- Bostik – Golv- och Vägglim AquaTac
- Kiilto – M1000

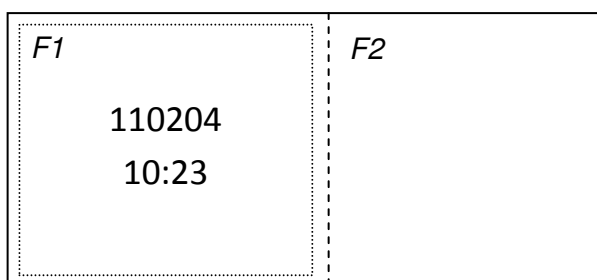
Genomförande

- 2.1. Våtrumsskivan som ska testas ska vara minst 1 m².
- 2.2. Skivan delas in i fält, ett fält för senare vidhäftningsprov (F1) och ett fält för test av öppentid (F2). Se figur 2.3.1.
- 2.3. Provbitar enligt följande:
 - F1: en provbit som ska täcka hela fältet F1.
 - F2: ca 10 provbitar à 15 x 15 cm.

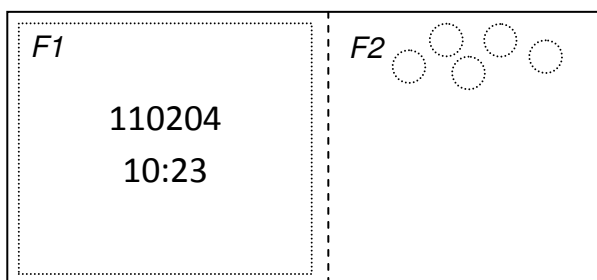
Figur 2.3.1. Förslag på fältindelning av våtrumsskiva för kompatibilitetstest. F1 används för vidhäftningsprov och F2 för att mäta öppentid.

- 2.4. Applicera hela våtrumsskivan (F1 och F2) med lim enligt system från 1.2.1 eller 1.2.3. Lim appliceras med limspridare alternativt roller enligt leverantörens monteringsanvisning.
- 2.5. Starta tidtagning och notera starttid
- 2.6. Montera tätskikt (1.2.1 alternativt 1.2.2.) i fält F1. Gnid fast tätskiktsfolie/plastmatta ordentligt med lämpligt verktyg. Ett hörn lyfts upp på provbit för att kontrollera övervätning. Detta utgör grund för senare vidhäftningsprov. Märk tätskikt med datum och starttid, se figur 2.6.1.

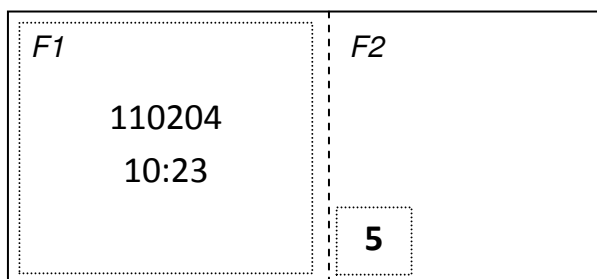
Figur 2.6.1. Märkning av datum och starttid.

- 2.6.1. **Alternativ metod för dragprov:** Fält F2 kan användas för att förbereda tätskikt för dragvidhäftningsprov, med diameter anpassat till verktyg, normalt ca 40 mm. Se figur 2.6.1.1. Lämpligt för skivor med särskilt känslig ytarmering. Observera att 2.6. alltid ska utföras för senare kontroll av blåsbildning.

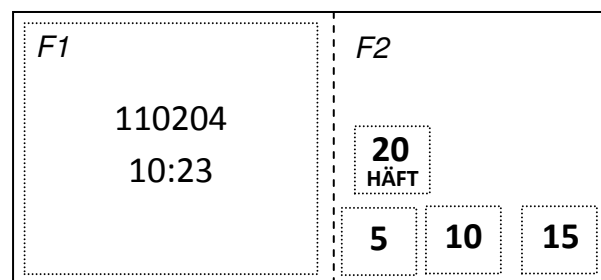
Figur 2.6.1.1. Alternativ förberedelse inför dragprov.

- 2.7. Montera provbit 15 x 15 cm i fält F2 efter 5 minuter. Gnid fast tätskiktsfolie/plastmatta ordentligt med lämpligt verktyg. Ett hörn lyfts upp på provbit för att kontrollera övervätning. Märk provbit med "5", se figur 2.7.1.

Figur 2.7.1. Applicering av första provbiten för test av öpptid.

- 2.8. Återupprepa proceduren enligt 2.7 med 5 minuters intervaller. Avsluta när lim övergår i häftfas alternativt att tätskiktsfolie/plastmatta inte överväter. Märk provbit med "häft" då limmet övergått i häftfas. Se figur 2.8.1.

Figur 2.8.1. Märkning provbit 15 x 15 cm.

- 2.9. Öpptid, det vill säga hur länge det är möjligt att montera tätskiktsfolie/plastmatta med övervätning på aktuell våtrumsskiva, noteras i *Tabell A*.

Tabell A

Fält	Tid	Montering	Kommentarer
F1	0	☐ överväter ☐ häft	
F2	5	☐ överväter ☐ häft	
F2	10	☐ överväter ☐ häft	
F2	15	☐ överväter ☐ häft	
F2	20	☐ överväter ☐ häft	
F2	25	☐ överväter ☐ häft	
F2	30	☐ överväter ☐ häft	
F2	35	☐ överväter ☐ häft	
F2	40	☐ överväter ☐ häft	

- 2.10. Inför 2.11 och 2.12 ska våtrumskivan lagras i rumstemperatur 18 – 22 °C vid 30 – 60% RF i ett utrymme där den inte utsätts för mekanisk påverkan.
- 2.11. 12 – 24 timmar efter utförd limning av tätskikt/plastmatta ska kontroll av vidhäftning ske på samtliga provbitar i fält F1 samt F2.
Anteckna i kommentarsfält, *Tabell A*, där respektive provbit fortfarande har blött lim eller om tätskiktsfolie / plastmatta har bristande vidhäftning. Vid osäkerhet ska provbit underkännas.
- 2.12. Tidigast 28 dygn från avslutad provning kontrolleras om provbit (fält F1) har blåsbildning eller andra uppenbara monteringsbrister. Provbit med blåsbildning ska inte vidhäftningsprovas. Vidhäftningsprov utförs på provbit i fält F1 med vidhäftningsmetod enligt SS-EN 14891.
- 2.13. Gör vidhäftningsprov på minst 5 provpunkter i Fält F1. Ta bort högsta och lägsta värdet och beräkna medelvärde på övriga resultat.

Godkänt kompatibilitetstest

- Skivor som påvisar fullgod vidhäftning efter 12 – 24 timmar.
- Ingen blåsbildning inom monteringsintervall enligt *Tabell A*.
- Medelvärde enligt 2:13 på vidhäftning $\geq 0,2$ MPa efter 28 dygns lagring.
- Godkänt kompatibilitetstest ska intygas i formulär för *Egenskapskrav för våtrumsskivor i bostadsutrymmen*.

Ordlista

Blåsbildning	Luftfickor mellan underlag och till exempel tätskikt. Uppstår normalt vid för lite fästmedel, täta underlag och liknande.
Fästmedel	Medel för att hopfoga fasta material. Exempel på fästmedel är klister, lim, spik, tejp och dylikt.
Häftlimning, häftfas	Lim som även efter torkning är starkt klibbande. Materialet monteras först när vattnet i limskiktet i det närmaste har avdunstat. Det tidsspann som limmet "klibbar" kallas häftfas.
Kompatibilitet	Kompatibilitet mellan våtrumsskiva och tätskikt/plastmatta syftar till att säkerställa att dessa två systemkomponenter passar ihop.
Plastmatta	Golvbeläggningsmaterial eller tätskiktsmaterial av PVC eller annat plastmaterial. Plastskiktet kan vara homogent eller heterogent.
RF, Relativ Fuktighet	Luftens verkliga fuktinnehåll i förhållande till luftens fuktinnehåll i mättat tillstånd. Relativ fuktighet anges ofta som % RF.
Självtorkande	Fästmedel som inte kräver uttorkning av vatten, syre eller liknande utan torkar med någon form av kemisk process, till exempel tvåkomponentslim.
Tätskikt	Skikt som håller tätt mot vatten i vätskefas och ångfas. Tätskikt kan utgöras av en mängd olika material och konstruktionsdelar – till exempel plastmatta eller tätskiktsfolie.
Tätskiktsfolie	Ett tätskikt som består av heltäckande duk som är både vattentät och ångtät. Monteras med till exempel vägglim, vätskebaserat tätskikt eller annan typ av lim.
Uttorkning, fullgod uttorkning	Uttorkning innebär att fästmedlets vatteninnehåll frångår och absorberas av underlaget. Fullgod uttorkning innebär att rätt vattenmängd har frångått från till exempel ett vattenbaserat lim, så att limfogen får den styrka och funktion som limleverantören föreskrivit.
Vattenbaserat lim	Torkande lim, det vill säga lim som verkar genom att lösningsmedlet avdunstar. Härdar genom att dess lösningsmedel dunstar bort i luften och limbasen blir kvar i fogen.
Vidhäftning	Förmågan hos tätskikt/lim att fästa mot ett underlag, till exempel en våtrumsskiva.
Vidhäftningsprov	Test för att säkerställa tätskiktets vidhäftning mot en våtrumsskiva. Testas enligt SS-EN 14 891 – <i>Produkter med vattentät beläggning för användning under limmade keramiska plattor - Krav, provningsmetoder, utvärdering av överensstämmelse, klassificering och beteckning.</i>
Våtrumsskiva	En byggskiva som är avsedd för användning i utrymmen med hög vattenbelastning, till exempel våtrum.
Öppentid	Öppentid hos ett fästmedel definierar hur länge det är möjligt att montera ett tätskikt eller plastmatta på en viss typ av underlag. Öppentiden kan till exempel vara 0-20 minuter, vilket innebär att limmet är verksamt i 20 minuter.
Övervätning	Övervätning innebär att limmet väter över på föremål, tätskikt eller liknande som ska appliceras i limfilm.